

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, RITZ FERENC,
ZÉKÁNY ANDRÁS
Szerkesztési titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő,
ANTUS SÁNDOR, BECK MIHÁLY,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
HANCSÓK JENŐ, JANÁKY CSABA,
KALÁSZ HUBA, KEGLEVICH GYÖRGY,
KOVÁCS ATTILA, LIPTAY GYÖRGY,
MIZSEY PÉTER, MÜLLER TIBOR,
NEMES ANDRÁS, ifj. SZÁNTAY CSABA,
SZABÓ ILONA, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
Email: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Pauker Nyomda
Felelős vezető: VÉRTES GÁBOR
üggyezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,
az összefoglalók és egyesületi híreink,
illetve archivált számaink honlapunkon
(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2017.11

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Oláh György Nobel-díjas kémikus végakaratóban azt kérte, hogy szülővárosában helyezték örök nyugalomra. A Fiumei Úti Sírkert Nemzeti Emlékhelyén szeptember 19-én, a borongós idő miatt, egy nagyméretű, nyitott sátrat állítottak fel. Ott helyezték el azt az urnát, amelyet Los Angelesből szállítottak Budapestre. A Corvin-lánccal és Széchenyi Nagydíjjal kitüntetett vegyész portréja is ott kapott helyet.

Az akadémiai parcellánál Jelenits István piarista szerzetes, teológus kezdte el a szertartást. (Oláh György a piarista gimnáziumban érettségizett.) Beszédében méltatta a világhírű tudós példaértékű emberi jellemét.

A család nevében Laseczky Iván építész mérnök búcsúztatta Oláh Györgyöt. „Sohasem mondtam megírt beszédet. Még cédulákat sem használt.” Hazai előadásai látványosak és közérthetőek voltak – említette. Felismerte, hogy Magyarország ásványi kincsekben szegény, ezért az oktatásba kell befektetni, mert abban nagy energiák rejlenek. Természetesen szoba került a régóta Los Angelesben élő család. Kiemelte a hűséges házastárs, Judit szerepét, aki fáradságtalanul segítette férje tudományos munkáját is.

Lovász László – a Magyar Tudományos Akadémia elnöke – hangsúlyozta, hogy Oláh György olyan korszakalkotó tudós volt, aki mellőzte a hagyományos gondolkodást, és ezért tudott újat és eredetit alkotni.

Orbán Viktor – Magyarország miniszterelnöke – búcsúztatójában Oláh György máig érvényes gondolatát hangsúlyozta, amely a tudás és a tudomány jelentőségére hívja fel a figyelmet.

Elővettem azt a filmet, amelyben 2003-ban hosszabb időn át beszélgettem Oláh Györggyel Budapesten.

Gondolatai a jövőbe mutattak, hiszen ő nem a mának élt, hanem komoly felelősséget vállalt az eljövendő generációk sorsa iránt. Ezeket ajánlom mindenki figyelmébe. A film címe: Holnap is világos lesz.

„A természet ajándéka a kőolaj vagy a földgáz, ez mindig hihetetlen ajándék. A baj csak az, hogy ez nem tart örökké, és ahogy csökken a készlet, amit a természet adott, és növekszik a fogyasztás, annál inkább szükség lesz arra, hogy új megoldásokat találjunk.”

Véleménye szerint az atomenergia az egyik út, az üzemanyagcellák egy másik lehetőség, a hidrogén, mint energiaforrás, egy harmadik.

„A metanolt lehet üzemanyagként használni. A lényeg: ez a cella nem hidrogénalapú, ami robbanásveszélyes, hanem a kémiailag biztonságos metil-alkohollal és némi adalékkal működik. A mi cellánk is termel szén-dioxidot, ugyanakkor a cella energiájára metil-alkoholt használunk, ezt lehet szén-dioxidból gyártani. Magyarán mondván ezt jelenti, hogy ennek az alapanyaga a szén-dioxid, ez recirkulál. A természetben megvan ez a ciklus, úgy hívják, hogy fotoszintézis, amely szén-dioxidból és vízből új növényi életet termel. Na most ezzel a baj az, hogy ebből a növényi életből idővel keletkeznek fosszilis üzemanyagok. De ehhez sok év kell.”

„Mi a modern technológiával, a kémia felhasználásával vissza tudjuk forgatni a szén-dioxidot használható üzemanyaggá és nyersanyaggá, amiből unokáink ugyanazt tudják csinálni, mint amink van. Én, mint apa és nagypapa, nagyon törődöm avval, hogy unokáimnak és azok unokáimnak legalább olyan jó, vagy jobb élete legyen, mint nekünk.”

Orha Zoltán
aki sohasem felejt el, hogy Oláh György egyik krónikása lehetett

TARTALOM

HAZAI KUTATÓMŰHELYEK BEMUTAKOZÁSA

Pálíknó István, Sipos Pál, Molnár Árpád: A katalíziskutatás múltja, jelene és jövője a Szegedi Tudományegyetem Kémiai Intézetében **338**

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

A kémia erőssége Franciaországban. Beszélgetés **Gilberte Chambaud-Debrabant**-nal, a Francia Kémiai Társaság elnökével **341**

Bruckner-termi előadás

Skodáné Földes Rita: Ionfolyadékok felhasználása szteroidok szintézisében **343**

VEGYIPAR- ÉS KÉMIATÖRTÉNET

Inzelt György: Kitáibél Pál kémiai munkásságáról, egy évforduló kapcsán. Első rész **345**

Címlap: **Radnóti Katalin:** 150 éve született Marie Curie **350**

Rosenkranz György 100. születésnapján, 2016. augusztus 20-án **Kovács Lajos:** Egy teljes élet: Rosenkranz György **354**

VEGYÉSZLELETEK

Lente Gábor rovata **362**

EGYESÜLETI ÉLET **364**

A HÓNAP HÍREI **365**

(fotó: Ryan Zhang, a Freeman Spogli Institute for International Studies, Stanford University, szíveségéből)